

SEFYDLIAD Y MERCHED DOLWYDDELAN

Cynhaliwyd ein cyfarfod mis Hydref yn y Sefydliad i Ferched hanesyddol a chyntaf un yn y Tolldy ar Ynys Môn a bu inni fwynhau tamaid i ginio a thaith tywys o amgylch yr amgueddfa.

Dyma lle gynhaliwyd cyfarfod cyntaf un Sefydliad y Merched ym Mhrydain ar Fedi'r 16eg 1915... Dros ganrif yn ddiweddarach, mae'r byd wedi newid yn aruthrol, ond mae Sefydliad y Merched wedi bod ar waith yn gyson drwy gydol yr amser.

Diben y sefydliad oedd cynnig modd i wragedd ffermwyr ennill addysg, cwrdd a gweithredu fel grŵp effeithiol. Roedd hyn yn ystod cyfnod lle bu tloidi difrifol ac anwybodaeth ymysg teuluoedd oedd yn gweithio.

Bu i'r grŵp gyflwyno bydragedd a nyrsys cymunedol i wella iechyd a glanweithdra a chynnig pecynnau i fabanod. Roedd nifer fawr o famau methu â fforddio siôl neu het hyd yn oed ar gyfer eu babi newydd.

Ers eu cychwyn diymhongar mewn pentref bach yng Ngogledd Cymru fe ddatblygodd Sefydliad y Merched yn sylweddol gan hybu cyflenwadau bwyd yn ystod y ddau Ryfel Byd a chynnal ymgyrchoedd arloesol yn ymwneud â chyflog cyfartal a chodi ymwybyddiaeth am AIDS. Mae Sefydliad y Merched yn hen law ar ymgymryd â gwaith addysgiadol ac ymgyrchu ynghylch ystod eang o faterion.

Rydym yn cwrdd ar ddydd Gwener gyntaf pob mis.

Os hoffech chi ymuno gyda ni, cysylltwch gydag Ali ein Hysgrifenyddes ar 07780 1658441

CYMDEITHAS HANESYDDOL DOLWYDDELAN

Yn dilyn hoe, mae'n bleser gennym ni gyhoeddi y byddwn ni'n ailgydio yn ein cyfarfodydd misol ar gychwyn y Flwyddyn Newydd. Nos Lun am 7.00yh yn yr Ystafell Gyfrifiaduron, y tu ôl i Ysgol Dolwyddelan.

Chwefror 6 – Mr John Hughs – Ffotograffiaeth Danddaearol
Mawrth 6 – Mr Morris – Yr Ymgais i'r Tywysog Madog